

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 5Co/13/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8514206201
Dátum vydania rozhodnutia: 23. 09. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriela Világiová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8514206201.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Gabriely Világiovej a členov senátu JUDr. Zlady Šimkovej a JUDr. Karola Krochtu v spore žalobcu Q. G., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom B. Ľ. XX, právne zastúpeného JUDr. Slavomírom Firmentom, advokátom, AK, so sídlom ul. 17. novembra 14, Stará Ľubovňa proti žalovaným 1. Y. W., nar. XX.X.XXXX, trvale bytom B. Ľ. XX a 2. P. W., nar. X.XX.XXXX, trvale bytom B. Ľ. XX, obaja právne zastúpení Mgr. Petrom Lindemanom, advokátom, so sídlom Mnoheľova 17, Poprad, v konaní o určenie nadobudnutia práva zodpovedajúceho vecnému bremenu vydržaním, o odvolaní žalovaných proti rozsudku Okresného súdu Stará Ľubovňa č.k. 5C/327/2014 - 332 zo dňa 27.09.2019, takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e rozsudok.

P r i z n á v a žalobcovi nárok na náhradu trov odvolacieho konania vo vzťahu k žalovaným v 1. a 2. rade v plnom rozsahu s tým, že ich zaplatia spoločne a nerozdielne. O výške náhrady rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie I. Určil, že na nehnuteľnosti - pozemku parc. č. W.-S. XXX - zastavaná plocha a nádvorie o výmere XXX m², v kat. úz. B. Ľ., zapísanom na liste vlastníctve č. XXX, vedenom katastrálnym odborom Okresného úradu v U. Ľ., viazne právo vecného bremena, spočívajúce v práve prechodu a prejazdu, a to po celej jeho šírke a dĺžke v ktorúkoľvek dennú alebo nočnú hodinu, v prospech vlastníkov stavby rodinného domu so súp. č. XX, postavenej na pozemku parc. č. W.-S. XXX v kat. úz. B. Ľ., zapísanej na liste vlastníctva č. XX, vedenom katastrálnym odborom Okresného úradu v U. Ľ., v prospech vlastníkov stavby hospodárska budova bez prideleného súp. č., postavenej na pozemku par. č. W.-S. XXX/X a vlastníkov pozemkov parc. č. W.-S. XXX o výmere XX m², druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie, parc. č. W.-S. XXX o výmere XXX m², druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie, parc. č. W.-S. XXX/X o výmere XXX m², druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie, parc. č. W.-S. XXX/X o výmere XXX m², druh pozemku záhrada, v kat. úz. Nová Ľubovňa, zapísaných na liste vlastníctva č. XXXX, vedenom katastrálnym odborom Okresného úradu v U. Ľ. a v prospech vlastníka stavby garáž, t. č. nezapísanej v katastri nehnuteľností, postavenej na pozemku s parc. č. W.-S. XXX, za účelom ich prístupu k uvádzaným nehnuteľnostiam.

II. Vyslovil, že žalovaní, ako súčasní vlastníci nehnuteľnosti a v prípade zmeny vlastníctva aj každý ďalší vlastníci nehnuteľnosti - pozemku parc. č. W.-S. XXX - zastavaná plocha a nádvorie o výmere XXX m², v kat. úz. B. Ľ., zapísanom na liste vlastníctve č. XXX, vedenom katastrálnym odborom Okresného úradu v U. Ľ. s ú p o v i n n í strpieť výkon práva prechodu a prejazdu vlastníkov k stavbe rodinného domu so súp. č. XX, postavenej na pozemku parc. č. W.-S. XXX v kat. úz. B. Ľ., zapísanej na liste vlastníctva č. XX, vedenom katastrálnym odborom Okresného úradu v U. Ľ., k stavbe hospodárska budova bez

prideleného súp. č., postavenej na pozemku parc. č. W.-S. XXX/X a k pozemkom parc. č. W.-S. XXX o výmere XX m², druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie, parc. č. W.-S. XXX o výmere XXX m², druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie, parc. č. W.-S. XXX/X o výmere XXX m², druh pozemku zastavaná plocha a nádvorie, parc. č. KN-C XXX/X o výmere XXX m², druh pozemku záhrada, v kat. úz. B. L.Ň., zapísaným na liste vlastníctva č. XXXX, vedenom katastrálnym odborom Okresného úradu v U. L. a k stavbe garáž, t. č. nezapísanej v katastri nehnuteľností, postavenej na pozemku s parc. č. W.-S. XXX.

III. Vyslovil, že žalobca má nárok voči žalovaným v 1. a 2. rade na náhradu trov konania v rozsahu 100%, ktoré sú povinní uhradiť spoločne a nerozdielne.

2. Právne odôvodnil súd prvej inštancie svoje rozhodnutie podľa ust. § 129 ods. 1, 2, § 130 ods. 1, § 134 ods. 1, 3, § 151o ods. 1 Občianskeho zákonníka (zákon č. 40/1964 Zb.), podľa ust. § 114, § 115, § 116 ods. 1, 2, § 117 a § 118 Občianskeho zákonníka (zákon č. 141/1950 Zb.), a podľa ust. § 137 písm. c/ Civilného sporového poriadku (ďalej CSP).

3. Súd prvej inštancie konštatoval, že z výsledkov vykonaného dokazovania dospel k záveru, že žaloba žalobcu je dôvodná. Z výpovede žalobcu, jeho právneho zástupcu a predložených listinných dôkazov jednoznačne vyplýva, že už právny predchodcovia žalobcu využívali spornú parcelu č. W. XXX, k. ú. B. L. na prechod k nehnuteľnostiam vo svojom vlastníctve minimálne od 19. stor. roku 1910, právny predchodca T. K. dedením. od r. XXXX, L. G. od r. XXXX, rodičia žalobcu od r. XXXX a počas doby vyše 40 rokov nikto nenamietal neoprávnené užívanie spornej nehnuteľnosti. Právo spoločného dvora bolo v PKV zapísané už v roku 1865.

4. Súd prvej inštancie na základe vykonaného dokazovania sa stotožnil s tvrdením žalobcu, že žalobca ako vlastník stavby rodinného domu so súp. č. XX (pôvodne sa jednalo o dva domy s pôvodným súp. č. 55 a 56), postavenej na pozemku parc. č. KN-S. XXX v kat. úz. B. L., zapísanej na liste vlastníctva č. XX, vedenom katastrálnym odborom Okresného úradu v U. L., a súčasne ako vlastník stavby hospodárska budova bez prideleného súp. č., postavenej na pozemku parc. č. W.-S. XXX/X a pozemkov parc. č. W.-S. XXX o výmere XX m², druh pozemku zastavané plochy a nádvoria, parc. č. W.-S. XXX o výmere XXX m², druh pozemku zastavané plochy a nádvoria, parc. č. W.-S. XXX/X o výmere XXX m², druh pozemku zastavané plochy a nádvoria, parc. č. W.-S. XXX/X o výmere XXX m², druh pozemku záhrada, v kat. úz. B. L., zapísaných na liste vlastníctva č. XXXX, vedenom katastrálnym odborom Okresného úradu v U. L. a aj ako vlastník stavby garáž, t.č. nezapísanej v katastri nehnuteľností, postavenej na pozemku s parc. č. W.-S. XXX, vydržal právo vecného bremena in rem, spočívajúce v práve každého vlastníka týchto nehnuteľností na prechod a prejazd po pozemku parc. č. W.-S. XXX - zastavané plochy a nádvoria o výmere XXX m², v kat. úz. B.Á. L., zapísanom na liste vlastníctve č. XXX, vedenom katastrálnym odborom Okresného úradu v U. L., a to po celej jeho šírke a dĺžke, v ktorúkoľvek dennú alebo nočnú hodinu, za účelom prístupu k nim.

Žalobca nadobudol rodinný dom so súp. č. XX spolu s drevárňou a hospodárskymi budovami, nachádzajúcimi sa pôvodne na pozemku s parc. č. W.-S. XXX na základe zaopatrovacej a kúpnej zmluvy zo dňa 30.12.1983 uzatvorenej formou notárskej zápisnice B. XXX/XX s pôvodnými vlastníkmi, jeho právnymi predchodcami - rodičmi Q. G., nar. XX.XX.XXXX a Y. G., nar. XX.XX.XXXX. Touto zmluvou nadobudol aj vlastnícke právo k pozemku zastavanému stavbou s mpč. XXX, záp. č. XXXX na LV č. XX a vlastnícke právo k pozemkom s mpč. 105, 107, záp. č. XXX, stav v EN neidentický.

Otec žalobcu Q. G., nar. XX.XX.XXXX nadobudol (ako prvý v poradí) rodinný dom so súp. č. XX /pôvodné súp. č. XX/ s pozemkami mpč. 105 a 107 na základe kúpnej zmluvy zo dňa 05.04. 1955 uzatvorenej s vtedajším vlastníkom - jeho otcom L. G.. L. G. tento dom s pozemkami pôvodne nadobudol na základe kúpnej zmluvy zo dňa 31.05.1935 uzatvorenej s pôvodným vlastníkom K. W.; jednalo sa o nehnuteľnosti zapísané v PKV XXX.

L. G. predtým než kúpil uvedený dom s pozemkami kúpil v dražbe dňa 30.04.1930 - tak ako to vyplýva z PKV 60, záznam 39 písm. b/ a PKV 756, rad. č. 2, spoluvlastnícky podiel 1 na mpč. 104; v tom čase druhou spoluvlastníčkou vo veľkosti podielu 1 na mpč. 104 bola právna predchodkyňa žalovaných T. X. rod. L.. Rodičia žalobcu Q. G., nar. XX.XX.XXXX a Y. G., nar. XX.XX.XXXX nadobudli s odstupom času aj rodinný dom s vtedajším súp. č. 59 /pôvodné súp. č. 55/ a podiel na pozemku s mpč. 106 zastavanom rodinným domom, a to na základe kúpnej zmluvy zo dňa 30.04.1970 uzatvorenej formou notárskej zápisnice N 195/70 s pôvodným vlastníkom T. K., nar. XX.XX.XXXX. Zmluvné strany v texte zmluvy, konkrétne v č. I uviedli, že na uvedenej parcele „si vybudoval svoj rodinný domček, ktorý spokojne a

nerušene užíva asi 40 rokov“ . T. K. nadobudol podiel na dome so súp. č. 55 a podiel na pozemku mpč. 106 ako maloletý dedením v roku 1921 - tak ako to vyplýva z L. XX, záznam 6, pričom v roku 1924 bola následne poznámka o jeho maloletosti z PKV záznamom 7 vymazaná.

5. Predložený dôkaz odpoveď Okresného úradu U. L., katastr. Odboru /C./ č.l. 192/ na žiadosť o prešetrovanie zápisu spoločného dvora zo dňa 03.08.2017 jednoznačne preukazuje skutočnosť, že už v minulosti, min. od založenia pozemnoknižných vložiek (ďalej len „PKV“), t. j. už v 19. storočí pozemok s parc. č. W.-S. XXX (pôvodne časť parcely mpč. 104), ktorý v súčasnosti je v bezpodielovom spoluvlastníctve žalovaných, slúžil ako spoločný dvor nielen pre dom s vtedajším číslom domu 54 (v súčasnosti dom žalovaných), ale aj pre domy s č. 55 a 56 (v súčasnosti jeden rodinný dom žalobcu), čo nespochybniteľne vyplýva jednak z PKV 60, a tiež z PKV č. 59 a 61 (kópie PKV 59, PKV 60 a PKV 61, konkrétne str. 2, str. 6 a str. 15 kópie z archívu predloženej so súdneho spisu). Rovnaký právny režim spoločného dvora platil aj pre pozemok mpč. 106 - PKV 59, na ktorom bol postavený rodinný dom so súp. č. 55 a pozemok mpč. 105 - PKV 61, na ktorom bol postavený rodinný dom so súp. č. 56.

Z tejto odpovede C. tiež vyplýva, že k zrušeniu zápisu spoločného dvora došlo bez právneho dôvodu, v dôsledku chyby pri prepisovaní mpč. 104 s pôvodnými vlastníckymi do novozaloženej PKV č. 756; toto sa teda udialo bez vedomia vlastníkov predmetných rodinných domov č. 54, 55 a 56, ktorí naďalej v rovnakom rozsahu dobromyseľne využívali predmetné pozemky v časti spoločného dvora, t. j. napr. cez nich chodili, jazdili povozmi ťahanými koňmi, atď. Toto spoločné užívanie nikto nespochybňoval a každý rešpektoval ako prirodzenú vlastnosť pozemku, hoci sa jeho zápis v katastri pri prepisovaní údajov bezdôvodne stratil.

K uvedenému opomenutiu došlo dňa 01.05.1930 pri prepisovaní, resp. prenášaní údajov z PKV 60 do PKV 756.

Od nepamäti (nie je možné v súčasnosti určiť odkedy presne), sa pozemok, resp. pozemky medzi vyššie uvedenými rodinnými domami, ktoré sa nachádzali a aj dones nachádzajú vedľa seba, aktuálne označené ako parc. W.-S. XXX a W.-S. XXX, využívali ako spoločný dvor, resp. ako prístupová cesta k susediacim rodinným domom, k hospodárskym budovám a k iným pozemkom, ku ktorým vhodnejší prístup z hlavnej cesty nebol a dodnes nie je; o tom neboli pochybnosti; pochybnosti začali s odstupom času po priživení sa žalovaného v 1. rade do susedného domu so súp. č. 93 (pôvodný dom so súp. č. 54), keď tento sa svojvoľne rozhodol tento stav nerešpektovať.

Toto vyplýva aj z ďalšieho stanoviska OÚ St. L. z 12.5.2015, kde sa uvádza, že v k.ú. B. L. bolo technicko-hospodárske mapovanie, na základe ktorého boli pôvodné parcely EN prečíslované a tie boli ďalej vedené v katastri ako parcely registra C. Sporné nehnuteľnosti sú po THP mapovaní od roku 1986 evidované ako parcely reg. C XXX a XXX - spôsob využívania pozemkov - spoločný dvor.

Právni predchodcovia sporových strán spoločný dvor rešpektovali a navzájom si umožňovali prechod cez dvor pešo i prejazd povozom (spočiatku), neskôr aj prejazd autami, príp. traktormi a to najmä preto, že sa to tak užívalo od nepamäti a tiež preto, že iné riešenie prístupu k rodinným domom postaveným oproti sebe a s malým vzájomným odstupom, nebolo.

6. Z vyššie uvedených údajov vyplýva, že T. X. rod. L., ktorá spoluvlastnícky podiel na mpč. XXX kúpila v roku 1910, ako aj T. K., ktorý podiel na mpč. 106 zdedil v roku 1921 museli mať vedomosť o tom, že k mpč. 104, podobne ako k mpč. 106 viazne právo spoločného dvora v prospech vlastníkov domov so súp. č. XX, XX H. XX. Preto hoci o dohode právnych predchodcov sporných strán ohľadom spoločného užívania, resp. spoločného dvora nie sú žiadne osobitné písomné doklady, vychádzajúc zo stavu zápisov v pozemkovej knihe je nepochybné, že vlastníci rodinných domov č. XX, XX H. XX do roku 1930 spoločný dvor a s ním spojené neobmedzené spoločné užívanie nielen reálne rešpektovali, ale toto bolo aj zapísané v pozemkovej knihe, a teda uvádzaný právny predchodca T. K., nar. XXXX, ktorý si svoj rodinný dom so súp. č. XX (nové č. d. 59) postavil cca v roku XXXX, musel byť „dohodnutý“ s vtedajšími vlastníckymi susedného domu so súp. č. XX pani T. X., rod. L. - starou mamou žalovanej v 2. rade a jej manželom T. X. - starým otcom žalovanej v 2. rade, ktorý podľa jej vyjadrenia na pojednávaní dňa 12.04.2016, postavil dom po požari medzi rokmi 1928 - 1932, pričom obe strany si museli byť vedomé charakteru a úlohy pozemku s mpč. 104 ako aj právami a povinnosťami s tým spojenými, keďže uvedený pozemok /spoločný dvor/ sa nachádzal medzi ich rodinnými domami. Pozemok s mpč. 104, v časti spoločného dvora, v tom čase bez problémov užívali, prechádzali po ňom, jazdili po ňom koňmi s povozom, atď. Nie je možné presne určiť, ktorí konkrétni vlastníci domov sa takto dohodli, no je nespochybniteľné, že takáto dohoda tu byť musela, keď právo spoločného dvora bolo vo vyššie uvádzaných PKV zapísané už v r. 1865.

7. Teda dobromyseľným užívaním spoločného dvora, kde jedným z oprávnení je aj prechod a prejazd cez spoločný dvor, min. od obdobia (cca 1930), kedy si právny predchodca žalobcu T. K. postavil nový dom, resp. zrekonštruoval starý dom, a súčasne od tohto obdobia nebolo evidované právo spoločného dvora na PKV 60 ani PKV 756, vydržal už tento právny predchodca vecné bremeno v podobe práva prechodu a prejazdu po mpč. 104 (teraz W.-S. XXX) k svojim nehnuteľnostiam, a to najneskôr k 01.01.1961.

8. Všeobecný občiansky zákonník umožňoval vydržanie služobnosti. Vedľa služobností prichádzali do úvahy reálne bremená. Predpokladom vydržania, či už riadneho alebo mimoriadneho, bola držba práva. Držbou práva nebolo akékoľvek správanie, ktoré mohlo byť obsahom práva /v danom prípade služobnosti/. Dôkazné bremeno o existencii skutočností zakladajúcich držbu spočívalo na tom, kto sa dovoľával práv vzniknutých z držby, prezumpcia sa týkala poctivosti držby, nie jej existencie. V Občianskom zákonníku č. 141/1950 Zb. sa od rozlišovania služobností a reálnych bremien upustilo. Vytvorila sa jednotná inštitúcia vecných bremien. Tie boli prevzaté i platnou právnou úpravou. Vydržanie je podľa Občianskeho zákonníka č. 141/1950 Zb. jedným zo základných spôsobov vzniku práva zodpovedajúceho vecnému bremenu. Je prípustné iba vo vzťahu k oprávnenej držbe práva zodpovedajúceho vecným bremenám. Vydržať bolo možno nielen právo vlastnícke, ale aj každé iné právo, ktoré je spôsobilým predmetom držby, t.j. ktoré pripúšťajú trvalý a opätovný výkon v zmysle § 144. Inštitút vydržania bol v našom právnom poriadku zakotvený v zákone č. 141/1950 Zb., v znení jeho neskorších právnych úprav až do prijatia zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník, ktorý bol účinný od 1.4.1964. Nanovo bol zavedený zákonom č. 131/1982 Zb., ktorým bol s účinnosťou od 1.4.1983 novelizovaný Občiansky zákonník. Podmienky vydržania vlastníctva ale aj práv sú v oboch zákonoch upravené v zásade rovnako.

9. Pokiaľ ide o právnu argumentáciu odôvodňujúcu vydržanie práva prechodu a prejazdu cez pozemok s parc. č. W.-S. XXX žalobcom ako vlastníkom rodinného domu so súp. č. 94 najneskôr k 01.01.1961, keďže k právnomu titulu došlo za účinnosti uhorského obyčajového práva platného na Slovensku do 31.12.1950, podľa ktorého právo služobnosti - terajšie právo zodpovedajúce vecnému bremenu k nehnuteľnosti - nadobudol ten, kto po dobu 32 rokov mal nehnuteľnosť v pokojnej držbe a vždy sa pri držbe predpokladalo, že je oprávnená, keď opak sa musel dokazovať a k vydržaniu práva služobnosti by došlo po uplynutí 32 rokov od roku 1930, čo je rok 1962, avšak na Slovensku od 1.1.1951 platil „stredný“ občiansky zákonník - zákon č. 141/1950 Zb., podľa ktorého k vydržaniu práva zodpovedajúceho vecnému bremenu došlo v zmysle jeho ustanovenia § 566 najneskôr uplynutím 10-ročnej lehoty počítanej od 1.1.1951, ak neuplynula skôr, je potrebné v danej právnej veci aplikovať ustanovenia stredného občianskeho zákonníka.

10. Teda už T. K. ako vlastník domu so súp. č. XX predmetné právo ako dobromyseľný držiteľ vydržal a jeho právni nástupcovia - rodičia žalobcu a následne samotný žalobca, ktorí toto právo následne taktiež dobromyseľne realizovali, jednak ako vlastníci domu so súp. č. XX a neskôr aj domu so súp. č. XX, si tak môžu započítať oprávnenú držbu svojho právneho predchodcu.

Predmetné právo vydržali rodičia žalobcu aj ako vlastníci domu so súp. č. XX ktorí taktiež dobromyseľne právo prechodu a prejazdu využívali (od kúpy v roku 1955), tak ako ho využíval aj ich právni predchodca L. G., ktorý im rodinný dom s pozemkom, ním nadobudnutý v roku 1935, predal následne v roku 1955; L. G. bol v čase predaja podielovým spoluvlastníkom mpč. 104, teda je nepochybné, že prístup cez pozemok mpč. 104 nemohol byť vôbec sporný.

Hoci L. G. previedol dňa 05.04.1956 tento svoj podiel na pozemku mpč. XXX na druhého syna Š. G. (brata Q. G. st.), ktorý si medzičasom v roku 1949 postavil na zadnej časti pozemku rodinný dom so súp. č. 110, nič sa týmto však vo vzťahu k užívaniu spoločného dvora medzi domami XX, XX, XX nezmenilo a bez akýchkoľvek sporov spoločný dvor a práva z neho vyplývajúce realizovali vlastníci týchto domov bez zmien naďalej; vlastníckmi v tom čase boli T. X.Á. rod. L. - dom č. XX, T. K. - dom č. XX a Q. G. st. s manž. - dom č. XX.

Je pravdou, že s odstupom času, zmluvou o zrušení a vyporiadaní spoluvlastníctva zo dňa 14.02. 1973 došlo medzi Š. G. a H. X., ktorý sa stal po smrti jeho matky T. X. rod. L. vlastníkom domu so súp. č. 54 a spoluvlastníkom pozemku mpč. XXX, k vyporiadaniu spoluvlastníctva tak, že zadnú časť - pozemok Q. XXX o výmere 570 m² nadobudol do výlučného vlastníctva Š. G. s manž. a prednú časť - pozemok Q. XXX o tej istej výmere nadobudol H. X., ale uvedená zmluva však vôbec neriešila otázku bremien, príp. iných ťarch viaznucich na nehnuteľnosti, napr. právo prechodu a prejazdu vlastníkov domov s pôvodným súp. č. 55 a 56, neobsahovala žiadne ustanovenie o tom, že takéto ťarchy príp. bremená neexistujú ale na druhej strane ani ustanovenie o ich existencii, a to napriek tomu, že obidve zmluvné strany o takomto

práve mali vedomosť a vedeli, že vlastníci týchto domov toto právo aj pravidelne bez sporov v tom čase využívali a realizovali. Nemožno preto súhlasiť s názorom žalovaných, že od obdobia kedy sa stal H. X. výlučným vlastníkom pozemku Q. XXX sa „nielen fakticky ale aj právne nemohlo jednať vo vzťahu k tomuto pozemku o spoločný dvor.“

Žalobca nikdy netvrdil, že cez pozemok sa v minulosti neprechádzalo aj zo zadnej strany, po pozemku iných vlastníkov, to potvrdzujú aj svedkovia, a to dokonca aj vo vzťahu k tretím osobám, no zo žiadnej výpovede nevyplýva, že by vlastníci domov č. XX a XX mali mať iba prístup zo zadnej strany, keďže oba ich domy boli postavené hneď pri hlavnej ceste, do ktorých sa dostávali oni, ako aj ich predchodcovia, cez prednú časť pozemku.

Vyššie popísané právo spoločného dvora, ktoré obsahuje aj právo prechodu a prejazdu platilo na celú parcelu mpč. 104, t. j. spredu od hlavnej cesty až dozadu na zadnú účelovú cestu, a to jednak v prospech vlastníka domu č. XX ako aj domu č. XX, čo priamo a preukázateľne neguje tvrdenia vyslovené žalovanými.

11. Žalobca nemal pochybnosti o oprávnenosti držby práva prechodu a prejazdu ani pri nadobudnutí nehnuteľností v roku 1983 a ani neskôr, keďže od roku 1986 /tak ako to potvrdil katastrálny odbor Okresného úradu v U. L. v liste zo dňa 12.05.2015 č. I. 195/ bol po prevzatí technicko-hospodárskeho mapovania ako spôsob užívania pri parcelách W.-S. XXX a XXX ako spôsob užívania pozemkov evidovaný - spoločný dvor, t. j. aj vo vzťahu k pozemku žalovaných a aj k pozemku žalobcu. Žalobca sa dodnes tejto skutočnosti nebráni a aj po zápise geometrického plánu je na jeho pozemku s parc. č. W.-S. XXX (pôvodne na W.-S. XXX) uvedený spôsob užívania spoločný dvor. Žalovaní však na základe žiadosti o zápis zmeny spôsobu užívania pozemku W.-S. XXX dosiahli, že sa na ich pozemku spôsob užívania zmenil na súčasný - dvor.

Nič to však nemení na skutočnosti, že od roku 1986 až do roku 2017 tam tento zápis bol a aj s poukazom na túto skutočnosť nemožno mať pochybnosti o dobromyseľnosti žalobcu vo vzťahu k držbe práva prechodu a prejazdu cez parcelu W.-S. XXX. Uvedenú skutočnosť nemôžu spochybniť ani tvrdenia žalovaných o údajných sporoch a hádkach ohľadom prechodu a prejazdu cez prednú časť pozemku s parc. č. W.-S. XXX medzi otcom žalobcu a otcom žalovanej v 2. rade.

V tejto súvislosti je potrebné uviesť, že žalovaní a ani ich právni predchodcovia sa až do roku 2012 nijako aktívne nebránili užívaniu pozemku na prechod a prejazd žalobcom a jeho právny predchodcami, nepodali žiadnu žalobu ani nevyužili iný právny prostriedok na zamedzenie vstupu, prechodu a prejazdu cez ich pozemok. Nevyužili napr. ani možnosť výstavby ohradenia pozemku v prednej časti, ktorým by zabránili vstupu na pozemok, v prednej časti pozemku s parc. č. W.-S. XXX nikdy nebol plot a ani brána a to až do času, kedy si bránu po vzájomnej dohode postavili žalobca spolu so žalovanými, cca v roku 2000, pričom si náklady na výstavbu delili rovným dielom, a to z dôvodu, aby im do spoločného dvora nevhádzali kravy, príp. cudzí ľudia. Uvedené teda nesvedčí o sporoch ohľadom užívania medzi nimi, min. v období keď spoločne postavili vstupnú bránu 10-15. rokov spätne.

12. Žalovaní ničím nespochybnili dobromyseľné realizovanie prechodu a prejazdu cez pozemok s W.-S. XXX zo strany T. K. - právneho predchodcu, ktorý pozemok s terajším W.-S. XXX využíval bez akýchkoľvek problémov na prechod a prejazd z prednej časti minimálne 40 rokov, čo vyplýva aj z kúpnej zmluvy zo dňa 30.04.1970./č.l. 280/ Neobstojí ničím nepodložený argument o tom, že údajne z výpovede jeho syna C. K. má vyplývať, že žalobca a jeho právni predchodcovia mali mať prístupovú cestu „zo zadnej ulice a nie z prednej“, keďže to vôbec z jeho výpovede predloženej na ostatnom pojednávaní nevyplýva. Tento len potvrdil, že sa po pozemku prechádzalo obojsmerne a že sa to umožňovalo aj tretím osobám.

Je rozporné, ak sa žalovaní v niektorých svojich vyjadreniach nebránia oprávnenosti vecného bremena v podobe práva žalobcu na prechod peši cez ich pozemok no prejazd autom zásadne odmietajú, trvajú na tom, že žalobca a jeho právni predchodcovia mali mať prístup iba zo zadnej časti pozemku.

13. Zo spomínaných zápisov v L. XX, XX H. XX možno určiť právny titul na začatie výkonu práva zodpovedajúceho vecnému bremenu, práva prechodu a prejazdu po pozemku vo vlastníctve žalovaných, existencia ktorého znamená právny dôvod presvedčenia právnych predchodcov žalobcu ako aj žalobcu samotného, že držba vecného bremena bola a je oprávnená a dobromyseľná. Právni predchodcovia žalobcu vstúpili do užívania tohto práva v dobrej viere, že im patrí a nemali pochybnosti o oprávnenosti držby a vykonávali právo zodpovedajúce vecnému bremenu pokojne a nerušene od jeho vzniku, vrátane žalobcu, ktorý užíval pokojne a nerušene sporné vecné bremeno od roku 1983 až do roku 2012 v rovnakom rozsahu, po vyššie uvedenú dobu, keď v pochybnostiach sa predpokladá, že

držba je oprávnená a dobromyseľná a žalovaní dobromyseľnosť žalobcu, či jeho právnych predchodcov nespochybnili.

To, že žalobca žil v presvedčení, že právo prechodu vykonáva v súlade so zákonom svedčí aj správanie žalovaného, keď žalobca na parcele vyložil zámkovú dlažbu a spolu so žalovaným v 1. rade postavili bránku. Žalobca dôvodí, že právo zodpovedajúce vecnému bremenu vydržal v zmysle ust. stredného obč. zákonníka a súd dáva za pravdu v tom, že právo zodpovedajúce vecnému bremenu možno nadobudnúť výkonom práva, teda jeho vydržaním. Musí ísť o držbu oprávnenú, nepretržitú, počas trvania 10 rokov. V konaní nebolo preukázané, žeby žalobca nevykonával držbu oprávnene a bez existencie dobrej viery. Žalobca tvrdí, že vjazd už jeho právni predchodcovia dobromyseľne využívali počas doby vyše 40 rokov, sporná parcela bola vždy predtým vedená ako spoločný dvor.

14. Žalobca má pochopiteľne daný naliehavý právny záujem na požadovanom určení, keďže žalovaní v 1. a 2. rade spochybňujú právo zodpovedajúce vecnému bremenu nadobudnuté vydržaním a žalobca má ohrozený bezproblémový vstup na nehnuteľnosti vo svojom výlučnom vlastníctve. Tvrdenie žalovaných, že žalobca má možnosť iného relevantného vstupu na svoje nehnuteľnosti v konaní preukázané nebolo. Dôvody tvrdené žalobcom možno považovať za dôvody preukazujúce jeho naliehavý právny záujem na podanej žalobe. Žalobca práve požadovaným určením dosiahne odstránenie neistoty v právnych vzťahoch týkajúcich sa existencie práva zodpovedajúceho vecnému bremenu. Súd prvej inštancie tu poukázal na vykonanú ohliadku na mieste samom, kde mal jasne preukázané, že žalobca iný prístup k svojim nehnuteľnostiam ako z hlavnej cesty po parcele W.- XXX nemá. Zo zadnej časti je po celej šírke stodola a ploty zadných susedov.

15. Výrok o trovách konania odôvodnil súd prvej inštancie právne podľa ust. § 251, § 255 ods. 1, 2, § 262 ods. 1, 2 CSP. Konštatoval, že rozhodol podľa pomeru úspechu v súlade s ust. § 255 ods. 1 CSP, teda že žalobcovi priznal nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100%, pretože bol v konaní plne úspešný.

16. Proti tomuto rozsudku včas podali odvolanie žalovaní. Právne odôvodnili svoje odvolanie podľa ust. § 365 ods. 1 písm. c/, f/ a h/ CSP. Namietali, že z odôvodnenia rozsudku súdu prvej inštancie vyplýva, že súd si osvojil v plnom rozsahu argumentáciu a tvrdenia žalobcu, pričom tieto tvrdenia a skutkové závery nemajú žiadnu oporu vo vykonanom dokazovaní a tvrdené skutočnosti neboli preukázané relevantnými dôkazmi. V tejto súvislosti poukázali žalovaní na bod 35. odôvodnenia rozsudku. K záverom tam uvedeným žalovaní konštatovali, že nemajú žiadnu oporu vo vykonanom dokazovaní a súd prvej inštancie k týmto záverom dospel na základe ničím nepodložených domnienok a dohadov. Aký bol presný stav a situácia v roku 1930 ohľadne nehnuteľností, t.j. pozemkov a stavieb na nich postavených, ako boli tieto stavby umiestnené a ako sa k rôznym stavbám prechádzalo, k tomu neboli doložené žiadne hodnoverné dôkazy. A o týchto veciach potom nie je možné dospieť k jednoznačným záverom, ako ich prezentoval súd prvej inštancie vo svojom odôvodnení. Súd prvej inštancie na viacerých miestach v odôvodnení svojho rozhodnutia uvádza pojem „právo spoločného dvora“ a dokonca s týmto právom bez bližšieho vysvetlenia spája „neobmedzené spoločné užívanie“ nehnuteľnosti. Podľa názoru žalovaných z označenia spôsobu využitia nehnuteľnosti „spoločný dvor“ nemožno vyvodiť vznik práva zodpovedajúceho vecnému bremenu, resp. také niečo ani nemôže byť titulom pre vstup do oprávnenej držby takéhoto práva. Žalovaným nie je známe, že by právo spoločného dvora bolo v minulosti súčasťou právnej úpravy v SR, respektíve že by ňou bolo nejakým spôsobom definované. K problematike spoločných dvorov žalovaní vo svojich vyjadreniach viackrát uviedli, že spoločné dvory vo vzťahu k pozemkom majú svoj pôvod v časoch, keď sa domy začali stavať pozdĺž ulice, rieky alebo potoka a boli orientované smerom do ulice. Išlo o tzv. ulicový typ zástavby. Literatúra uvádza, že tento spôsob výstavby sa zaviedol za vlády Márie Terézie. Domy sa radili vedľa seba, čím sa úzke pozemky spájali a vytvárali spoločný dvor. Cez ten sa vchádzalo do viacerých domov. Z právneho hľadiska tak vznikla situácia, v ktorej sa kombinovalo výlučné vlastníctvo (k domu) s podielovým spoluvlastníctvom (k spoločnému dvoru). Uvedené znamená, že spoločný dvor znamenal, že takýto pozemok, bol v podielovom spoluvlastníctve viacerých osôb, najmä vlastníkov susedných domov a cez tento pozemok sa vchádzalo do týchto domov. Takáto bola aj situácia v minulosti ohľadne pozemku žalovaných, z ktorého časti neskôr vznikol terajší pozemok p. č. XXX, kedy tento pozemok bol v podielovom spoluvlastníctve viacerých vlastníkov. Nikdy však nebol v podielovom spoluvlastníctve žalobcu, resp. jeho právnych predchodcov. Žalovaní tu poukazujú na to, že z predložených listín vyplýva, že pôvodná parcela mpč. XXX bola v podielovom spoluvlastníctve T. X., starej mamy žalovanej v 2. rade v podiele 1/5, ktorý podiel získala kúpou dňa 22.04.1910. Tento spoluvlastnícky podiel získal dňa 16.11.1972 na základe dedenia D 300/72-15 H. X.. Dňa 14.02.1973 bola medzi H. X. a Š. G., ktorý bol druhým

podielovým spoluvlastníkom parcely mpč. 104 v podiele 1 na základe kúpnej zmluvy zo dňa 05.04.1956, uskutočnená reálna deľba pozemku mpč. 104 na základe notárskej zápisnice B. XX/XX - B. XX/XX tak, že výlučným vlastníkom v jeho prednej časti (parcely W.-S. Č.. XXX) sa stal H. X., otec žalovanej v 2. rade a v zadnej časti k parcele W.-S. XXX sa stal výlučným vlastníkom Š. G.. Ani v tejto zmluve sa neuvádza, že by predmetné pozemky boli zaťažené vecným bremenom alebo iným právom v prospech tretích osôb. Od roku 1973 sa tak právny predchodca žalovaných H. X. stal výlučným vlastníkom pozemku, ktorý v súčasnej dobe predstavuje pozemok p. č. 838, a od tohto obdobia sa nielen fakticky ale aj právne nemohlo jednať vo vzťahu k tomuto pozemku o spoločný dvor.

17. Ďalej žalovaní namietali odôvodnenie bodu 34 rozsudku, kde sa bližšie rozoberá listinný dôkaz - Odpoveď Okresného úradu Stará Ľubovňa na žiadosť o prešetrenie zápisu spoločného dvora. Za nepresvedčivé a zmätočné považujú žalovaní právne posúdenie veci súdom prvej inštancie. Z odôvodnenia napadnutého rozhodnutia nie je vôbec zrejmé, kto a kedy vlastne vydržal právo vecného bremena a v akom rozsahu. Súd prvej inštancie najprv uvádza, že je to T. K.Í., potom rodičia žalobcu a nakoniec aj samotný žalobca, ktorý to mal podľa úvahy súdu dokonca vydržať podľa stredného občianskeho zákonníka, teda podľa zákona č. 151/1950 Zb., (bod 42. rozsudku), ktorý platil na území SR od 01.01.1951 do 31.03.1964. V tom čase však žalobca nemal žiadne vlastnícke právo k nehnuteľnostiam a pozemku, pretože tieto nadobudol od svojich právnych predchodcov až v roku 1983 na základe kúpnej a zaopatrovacej zmluvy.

XX. T. K. mal podľa súdu prvej inštancie dobromyseľným užívaním spoločného dvora, minimálne od roku 1930, keď si zrekonštruoval starý dom, vydržať právo vecného bremena v podobe prejazdu a prechodu po mpč. 104 (teraz KN - C XXX), a to najneskôr k 01.01.1961, ako vyplýva z bodu 36. rozsudku. S týmto záverom žalovaní nesúhlasia. Pôvodný dom T. K., ako to vyplýva z katastrálnych máp, bol užší, ako je v súčasnej dobe stavba rodinného domu žalobcu, ktorý zrekonštruoval pôvodne dva rodinné domy do jednej stavby. K prechodu pešo k svojmu domčeku teda T. K. vôbec nepotreboval chodiť po pozemku žalovaných, resp. pozemku vo vlastníctve ich právnych predchodcov, nakoľko tento prechod mal zabezpečený po pozemkoch teraz zapísaných ako parcely č. 840 a 839. Aj v súčasnej dobe má žalobca prístup pešo k svojmu domu z veľkej časti po svojich pozemkoch č. XXX H. XXX. Či pán K. jazdil po pozemku žalovaných nejakým povozom, k tomu neboli predložené v konaní žiadne dôkazy, ale ako uviedli vo svojich výpovediach žalovaní, prejazd povozmi sa v minulosti umožňoval z oboch strán, a to aj iným osobám, čo však nemôže zakladať oprávnenie na vstup do držby práva zodpovedajúceho vecnému bremenu. Zároveň žalovaní položili otázku, že ak by mal T. K. vydržať právo zodpovedajúce vecnému bremenu v roku 1961, prečo v kúpnej zmluve z roku 1970, ktorou previedol svoje vlastníctvo na právnych predchodcov žalobcu, nie je o tom vôbec žiadna zmienka, a prečo toto právo nebolo zapísané do pozemnoknižnej vložky.

19. V bode 39 rozsudku súd prvej inštancie uvádza, že predmetné právo (vecné bremeno) vydržali aj rodičia žalobcu ako vlastníci domu č. 56. Súd prvej inštancie však bližšie neuvádza, akým spôsobom rodičia žalobcu vstúpili do držby práva, kedy, aký bol obsah a rozsah tohto práva a kedy mala uplynúť vydržacia doba. Čo sa týka prístupu týchto právnych predchodcov žalobcu k rodinnému domu a pozemku, žalovaní mali za to, že všetky zmluvy jasne dokazujú, že prístup ku svojim pozemkom aj rodinnému domu súpisné č. XX mali títo vlastníci predovšetkým zo zadnej ulice, a to už od roku 1930, kedy žalobcov starý otec kúpil prvý pozemok na parcele mpč. XXX. Druhý pozemok kúpil v roku 1935 na PKV 183, a to stodolu, maštal' a dom. Z kúpno predajných zmlúv a zápisu v katastri jasne vyplýva, že prístupovú cestu na svoje pozemky mali predovšetkým zo zadnej ulice a nie po parcele W.-S. XXX z prednej ulice. Ak by malo platiť, že rodičia žalobcu vydržali právo vecného bremena, z odôvodnenia rozhodnutia súdu prvej inštancie nie je zrejmé, ako a kedy toto svoje existujúce právo previedli na žalobcu. Žalobca uvádzal ohľadne právnej skutočnosti, teda titulu, o ktorý opieral oprávnenú držbu rôzne tvrdenia, ktoré však nie sú žiadnym spôsobom preukázané, a ktoré si dokonca aj vzájomne odporujú.

20. Najskôr uviedol, že sa dôvodne domnieva, že je v dobrej viere, že k pozemku žalovaných parc. č. XXX mu patrí právo prechodu a prejazdu, žalobca vstúpil do tohto práva po odkúpení nehnuteľnosti v roku 1983 a vykonával toto právo až do roku 2012, pričom rodičia žalobcu a ich právni predchodcovia boli presvedčení, že majú právo prechádzať cez dotknutý pozemok, keďže to platilo od nepamäti.

21. V tejto súvislosti žalovaní poukázali na to, že zo zaopatrovacej a kúpnej zmluvy zo dňa 30.12.1983, ktorú uzatvoril žalobca, ani z kúpnej zmluvy zo dňa 30.04.1970, ktorú uzatvorili jeho právni

predchodcovia nevyplýva žiadna zmienka o tom, že vo vzťahu k prevádzaným nehnuteľnostiam má alebo mal predchodca nejaké právo k susednému pozemku žalovaných p. č. XXX, resp. k pôvodnému pozemku mpč. 104. Navyše, ak by malo spolu s prevodom vlastníctva podľa zaopatrovacej a kúpnej zmluvy z roku 1983 dôjsť k prevodu práva vecného bremena z rodičov žalobcu na žalobcu, podľa vtedy platnej právnej úpravy by sa tak muselo stať písomnou zmluvou.

22. Ak sa žalobca spoliehal iba na ústne oznámenie svojich rodičov o vecnom bremene, nemohol vstúpiť do dobromyseľnej držby práva vecného bremena. Pokiaľ by totiž niekto vstúpil do držby práva vecného bremena po 1. apríli 1964 na základe zmluvy, ktorá nebola uzavretá v písomnej forme, nemôže byť so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný, pretože držba práva vecného bremena opierajúca sa o ústnu zmluvu nemôže viesť k vydržaniu. Jedná sa o právny omyl, ktorý je neospravedliteľný.

23. Žalobca si tiež odporuje v tvrdeniach, kedy vznikli rozpory ohľadne užívania nehnuteľností. Uvádza, že to bolo od doby, čo sa tam prisťahoval žalovaný v 1./ rade (čo je rok 1977), potom, že to bolo niekedy v roku 1992 a na inom mieste, že susedské spory sa začali až v roku 2012. Ako uviedli žalovaní vo svojej výpovedi na pojednávaní dňa 12.04.2016, spory ohľadne pozemkov a ich prechod boli už medzi právnyimi predchodcami sporových strán, teda ešte dávno pred rokom 1977.

24. Žalobca tiež uviedol, že pozemok parcela č. 838 sa používal ako spoločný dvor, resp. ako prístupová cesta k susediacim rodinným domom, k hospodárskym budovám. Právni predchodcovia sporových strán spoločný dvor rešpektovali a navzájom si umožňovali prechod cez dvor pešo i prejazd povozom. Ďalej žalobca uvádza, že ešte starý otec žalobcu T. K. sa so starým otcom žalovanej v 2. rade H. W. vzájomne dohodli o prechode a prejazde cez dvor. V podaní z 03.08.2017 žalobca ohľadom údajnej dohody uvádza, že právny predchodca T. K. musel byť dohodnutý s vtedajšími vlastníkmi susedného domu pani T. X. rod. L. (starou mamou žalovanej v 2. rade) a jej manželom T.Š. X., (starým otcom žalovanej 2. rade), pričom obe strany si museli byť vedomé charakteru tohto pozemku a právami a povinnosťami s tým spojenými.

25. Žalovaní s tvrdeniami o údajnej dohode nesúhlasia. Takáto dohoda nebola nikdy uzatvorená a tieto tvrdenia o údajnej dohode sú zo strany žalobcu rozporné a ničím nepreukázané.

26. Zaopatrovacou zmluvou z r. 1983 sa stali bezpodielovými spoluvlastníkmi pozemku p.č. 292 žalovaní. Ani v tejto zmluve sa neuvádza, že by na prevádzaných nehnuteľnostiach viazlo vecné bremeno alebo iné právo v prospech žalobcu respektíve jeho právneho predchodcu alebo tretích osôb.

27. Ani právni predchodcovia žalobcu v zmluve z roku 1956 nemajú žiadnu zmienku o tom, že by predchodca mal mať nejaké právo prechodu cez susedný pozemok žalovaných, respektíve ich právnych predchodcov, respektíve že je tam nejaké právo spoločného dvora. Vo vzťahu k vecnému bremenu žalovaný poukázali na to, že z vykonaného dokazovania vôbec nie je zrejmé, ako súd prvej inštancie dospel k tomu, že žalobca vydržal vecné bremeno v rozsahu, ktorý je špecifikovaný vo výroku rozhodnutia. Teda že vecné bremeno viazne nie len v prospech vlastníkov rodinného domu, ale aj v prospech vlastníka ďalších nehnuteľností - pozemkov, hospodárskej budovy, či dokonca vlastníka nelegálnej stavby garáže, ktorú žalobca bez stavebného povolenia postavil len pred niekoľkými rokmi, a taktiež že vecné bremeno vydržal žalobca po celom pozemku žalovaných v celej jeho šírke a dĺžke, v akúkoľvek dennú alebo nočnú hodinu. Žalobca žiadnym spôsobom nepreukázal, že je držiteľom vecného bremena a vôbec nie v rozsahu, ako to určil súd prvej inštancie. Súd prvej inštancie vzhľadom na všetky uvedené okolnosti a vykonané dokazovanie mal žalobu žalobcu v plnom rozsahu ako nedôvodnú zamietnuť. Žalovaný k tomu, že žalobca uviedol, že k svojim nehnuteľnostiam nemá inú možnosť prejazdu uviedli, že predmetom konania nebolo zriadenie vecného bremena podľa ust. § 151 ods. 3 Občianskeho zákonníka v prospech žalobcu, ale určenie existencie vecného bremena vydržaním, pre ktoré konanie je právne irelevantné či a aký má prístup žalobca k svojej nehnuteľnosti. Preto navrhli, aby odvolací súd rozsudok zrušil a vec vrátil na ďalšie konanie a nové prejednanie, alebo aby rozsudok zmenil tak, že žalobu žalobcu v plnom rozsahu zamietne a priznal žalovaným náhradu trov konania, ktorú si uplatnili.

28. K odvolaniu žalovaných v 1. a 2. rade sa vyjadril žalobca. Navrhol rozsudok ako vecne správny potvrdiť. Mal za to, že súd prvej inštancie zistil všetky potrebné skutkové okolnosti, tieto správne vyhodnotil a vyvodil z nich správne skutkové i právne závery. Nepovažoval za účelné opakované

sa vyjadrovať k všetkým argumentom uvádzaným žalovanými v odvolaní, keďže v zásade všetky skutočnosti žalovaní namietali už v priebehu konania a žalobca sa k výhradám už v priebehu konania dostatočným spôsobom vyjadril. Ak žalovaní opakovane poukazujú na existenciu písomnej dohody právnych predchodcov sporných strán ohľadom užívania spoločného dvora, ako podľa nich základného problému vydržania, tak žalobca zdôraznil, že aj keď takáto písomná forma dohody sa nezachovala, z dôkazov predložených žalobcom, konkrétne napríklad PKV XX, PKV XX a PKV 61, alebo z Odpovede C. na žiadosť o prešetrenie zápisu spoločného dvora zo dňa 03.08.2017 jednoznačne vyplýva, že minimálne od založenia pozemno-knižných vložiek pozemok, parcela č. W.-S. XXX, pôvodne časť parcely mpč. XXX, ktorý v súčasnosti je v bezpodielovom spoluvlastníctve žalovaných, slúžil ako spoločný dvor nie len pre dom s vtedajším číslom domu XX, ktorý je v súčasnosti domom žalovaných, ale aj pre domy č. XX a XX. Jedná sa v súčasnosti o jeden rodinný dom žalobcu. Rovnaký právny režim spoločného dvora potom platil aj pre pozemok mpč. XXX - L. XX na ktorom bol postavený rodinný dom, súpisné č. 55 a pozemok mpč. XXX - L. XX, na ktorom bol postavený rodinný dom súpisné č. 56. Z odpovede C. tiež vyplýva, že k zrušeniu zápisu spoločného dvora došlo bez právneho dôvodu v dôsledku chyby pri prepisovaní mpč. XXX s pôvodnými vlastníkmi do novozaloženej L. Č.. XXX. Je tak nepochybné, že dňa 01.05.1930 pri prepisovaní, respektíve prenášaní údajov z L. XX H. L. XXX došlo k zmene zápisu bez vedomia vlastníkov predmetných rodinných domov č. XX, XX H. XX, ktorí naďalej v rovnakom, rozsahu dobromyseľne využívali všetky spomínané pozemky v časti spoločného dvora, t.j. napríklad cez nich chodili, jazdili povozmi ťahanými koňmi, atď. Je preto tiež potrebné dodať, že iná možnosť s ohľadom na polohu rodinných domov, a ich umiestnenie parcely mpč. XXX ani nepripadala do úvahy. Toto spoločné užívanie nikdy nikto vtedy ani neskôr nespochybňoval. Každý to rešpektoval ako prirodzenú vlastnosť pozemku, hoci sa zápis spoločného dvora v katastri pri prepisovaní údajov vo vzťahu k mpč. XXX bezdôvodne stratil. Hoci nie je možné presne určiť, ktorí konkrétni vlastníci domov sa na takomto užívaní pozemkov mpč. v minulosti dohodli je nepochybné, že takáto dohoda tu byť musela, a to či už písomná alebo ústna, najmä s poukazom na zápis práva spoločného dvora vo vyššie uvádzaných PKV už od roku 1865 a súčasne s ohľadom na polohu susediacich rodinných domov, t.j. zohľadňujúc reálnu situáciu na tvary miesta. Nie sú to teda ničím nepodložené domnienky a dohady, ako to uvádzajú žalovaní v odvolaní, ale naopak preukázaná skutočnosť, ktorú iba poslední majitelia a to žalovaní v 1. a 2. rade odmietajú od určitého času rešpektovať. Dobrá viera žalobcu vychádza práve z historických súvislostí a z tvrdení jeho rodičov ohľadom tohto práva, ktorí boli presvedčení, že pozemok medzi domami im patrí v neobmedzenom rozsahu. V dobromyseľnosti žalobcu tento uviedol, že nemal pochybnosti o oprávnenosti držby prechodu a prejazdu, ani pri nadobudnutí nehnuteľnosti v roku 1983, ani neskôr, keďže od roku 1986, tak ako to potvrdil kataster bol po prevzatí technicko-hospodárskeho mapovania ako spôsob užívania pri parcelách W. - S. XXX a XXX evidovaný - spoločný dvor, t.j. aj vo vzťahu k pozemku žalovaných aj k pozemku žalobcu. Žalobca sa dodnes tejto skutočnosti nebráni a aj po zápise geometrického plánu je na jeho pozemku parcela W. - S. XX, pôvodne W. - S. XXX uvedený spôsob užívania spoločný dvor. Žalovaní však na základe žiadosti o zápis zmeny spôsobu užívania pozemku W. - S. XXX dosiahli, že na ich pozemku spôsob užívania sa zmenil na súčasný - dvor. Nič to však nemení na skutočnosti, že od roku 1986 až do roku 2017, v katastri nehnuteľností bol evidovaný ako spôsob užívania pozemku W. - S. XXX spoločný dvor, a teda aj s poukazom na túto skutočnosť nemožno mať pochybnosti o dobromyseľnosti žalobcu vo vzťahu k držbe, práva prechodu a prejazdu cez parcelu W. - S. XXX. Uvedenú skutočnosť nemôžu spochybniť ani tvrdenia žalovaných o údajných sporoch a hádkach ohľadom prechodu a prejazdu cez prednú časť pozemku z parcely č. W. - S. XXX medzi otcom žalobcu a otcom žalovanej v 2. rade, ani absencia písomnej zmienky o držbe práva, respektíve jeho prevode v medzičasom uskutočnených písomných právnych úkonoch. Žalovaní a ani ich právny predchodcovia sa až do roku 2012 nijako aktívne nebránili užívaniu pozemku na prechod a prejazd žalobcom a jeho právny predchodcami. Nepodali žiadnu žalobu ani nevyužili iný právny prostriedok na zamedzenie vstupu, prechodu a prejazdu cez ich pozemok. Nevyužili ani napríklad možnosť výstavby ohradenia pozemku v prednej časti, ktorým by zabránili vstupu na pozemok. V prednej časti pozemku nikdy nebol ani plot, ani brána a to až do času, kedy si bránu po vzájomnej dohode postavili žalobca spolu so žalovanými, pričom si náklady na výstavbu delili rovným dielom, a to z dôvodu, aby im do dvora nevchádzali kravy, prípadne cudzí ľudia. Uvedené teda určite nesvedčí o sporoch ohľadom užívania medzi nimi minimálne v období keď spoločne postavili vstupnú bránu a v období tomu predchádzajúcom. Žalobca nesúhlasí ani s tvrdením žalovaných, že nemohol byť dobromyseľný, ak sa spoliehal na ústne oznámenie od svojich rodičov. V tejto súvislosti poukázal žalobca na Nález Ústavného súdu SR sp.zn. II.ÚS 484/2015 zo dňa 14.11.2018, z ktorého okrem iného vyplýva, že pri ústavne komfortnom výklade dobromyseľnosti držby treba skúmať, či držiteľ objektívne mohol byť presvedčený o tom, že držanú vec poctivým spôsobom nadobudol. Nemôže byť teda rozhodujúce, že pri tom nespínil

zákonné podmienky. Za poctivý spôsob nadobudnutia veci treba považovať také nadobudnutie, ktoré je v súlade s dobrými mravmi. Čo sa týka toho, že pôvodný dom mal byť užíš žalobca uviedol, že pôvodný dom bol skutočne užíš, ale nepatrne bez reálneho vplyvu na užívanie pozemku zaťaženého právom prechodu a prejazdu, pričom pokiaľ ide o špekuláciu žalovaných, že či potreboval alebo nepotreboval chodiť T. K. po pozemku mpč. XXX, túto považuje žalobca za nadbytočnú. T. K., ako vlastník rodinného domu súpisné č. 55, právo spoločného dvora, t.j. nie len právo prechodu, ale aj prejazdu podľa zápisu v L. Č.. XX jednoznačne a preukázateľne mu patrilo od roku 1921, a nepochybne ho preto aj využíval, a to či už ako maloletý alebo od roku 1924, ako plnoletý. S určitosťou však minimálne od roku 1930, keď si postavil svoj rodinný dom, ako to tvrdí v kúpnej zmluve zo dňa 30.04.1970, ktorý odvtedy spokojne a nerušene užíval asi 40 rokov. Predpokladom takéhoto užívania je jednoznačne voľný a nikým nerušený prístup k domu a hospodárskym budovám, ktoré vlastnil a to najmä z hlavnej ulice, ktorá bola základnou cestnou komunikáciou v minulosti, a zostala ňou až doposiaľ. T. K. pravidelne využíval sporný pozemok, okrem prechodu pešo aj na prejazd povozom, čo v konečnom dôsledku nespochybňujú ani žalovaní. Polemizujú nad tým, či oprávnenie na vstup do držby sa môže založiť v prípade ak je tento prejazd umožňovaný aj tretím osobám, a to z oboch strán. Takéto spochybňovanie považuje žalobca s poukazom na uvedené za irelevantné. K ostatným argumentom poukázal žalobca na svoje vyjadrenia zo dňa 27.12.2017 a zo dňa 02.08.2019. Žalobca si uplatnil trovy odvolacieho konania vo vzťahu k žalovaným.

29. K vyjadreniu žalobcu sa vyjadrili žalovaní v 1. a 2. rade. S týmto vyjadrením nesúhlasili a trvali na podanom odvolaní, pričom poukázali na tam uvedené dôvody. V liste Okresného úradu U.Á. L. na ktorý sa odvoláva žalobca sa okrem iného uvádza, že k zrušeniu zápisu spoločného dvora malo dôjsť v dôsledku chyby v roku 1930 pri prepisovaní mpč. XXX s pôvodnými vlastníckymi z pôvodnej PKV č. XX do novozaloženej L. Č.. XXX. Na takýto záver však neboli predložené v súdnom konaní žiadne dôkazy a teda jedná sa o domnienku, ktorá nie je predložená žiadnym relevantným dôkazom. Žalovaní majú navyše za to, že v L. Č.. XXX nebol vyznačený spoločný dvor, nie z dôvodu opomenutia, ale na základe zápisu L. Č.. XX pod X., kde je uvedený zápis, že na základe dražobnej kúpy sa zrušenie spoluvlastníctva vymazáva a nemovitosť pod A1 r.č. 1 sa prenáša do novovytvorenej PKV 756. Technický zápis (spoločný dvor) pri technicko-hospodárskom mapovaní nie je právny zápis. Právnu hodnotu má notárska zápisnica a vklad do katastra. Aj keď bol uvedený pri technicko-hospodárskom mapovaní spoločný dvor, na parcele XXX nebol uvedený žalobca ako spoluvlastník. Parcela č. XXX nikdy nebola vedená ako spoločný dvor. Keďže bol žalobca vlastníkom od roku 1983 reálne tam nebýval, a nemôže sa dôveryhodne vyjadrovať k pomerom na dvore. Príšahoval sa až v 80. rokoch, takže nemohol byť ani dobromyseľný ani spokojne užívať so žalovanými, keď tam v skutočnosti vôbec nebol. Brána v prednej časti pozemku nebola výsledkom dohody sporových strán, ale nutnosti, lebo v B. L. vtom čase bolo realizované pasenie kráv obecným pastierom a kravy vchádzali do dvora. Preto bolo nutné zamedziť ich vstupu. Žalobca ani jeho právny predchodcovia neboli dobromyseľní, lebo hádky a spory o prechod a prejazd boli už medzi rodičmi žalobcu a žalovanej, ako píše sám žalobca aj v 90. rokoch, teda po jeho skutočnom nastáhaní sa do domu č. 94, a všetci dobre vedeli, aké sú skutočné pomery, ich vlastnícke práva, len ich nechceli akceptovať ako žalobca doteraz. Svoje majú oplotené a zastavané a prechod chcú cez susedný pozemok. Je to pre nich pohodlnejší prístup. Vchod T. K. bol v minulosti užíš, čo potvrdil aj žalobca. Z uvedeného vyplýva, že T. K., vlastník využíval na prechod svoju parcelu a síce okolo domu a nepotreboval chodiť po susednom pozemku. V kúpnej zmluve zo dňa 30.04.1970 sa nikde nespomína kade T. K. chodil, a už vôbec nie, že využíval susedný pozemok. Preto žalovaní trvali na zrušení rozsudku a vrátení veci na ďalšie konanie.

30. Ďalšie vyjadrenia do spisu predložené neboli.

31. Odvolací súd na základe podaného odvolania preskúmal rozsudok súdu prvej inštancie spolu s konaním, ktoré mu predchádzalo v zmysle zásad uvedených v ust. § 379 a nasledujúcich CSP, bez nariadenia odvolacieho pojednávania, podľa ust. § 385 CSP a contrario s tým, že miesto a čas vyhlásenia rozsudku oznámil na úradnej tabuli a webovej stránke Krajského súdu v Prešove dňa 17.09.2021 a zistil, že odvolanie žalovaných v 1. a 2. rade nie je dôvodné.

32. Pri rozhodovaní odvolacieho súdu o odvolaní proti napadnutému rozsudku je odvolací súd viazaný ako rozsahom odvolania, tak aj dôvodmi podaného odvolania (ktoré strana môže meniť a dopĺňať len do uplynutia odvolacej lehoty). Odvolateľ v podanom odvolaní fakticky svojím dispozičným úkonom vymedzuje nielen rozsah, ale aj dôvody preskúmvacej činnosti odvolacieho súdu. V odvolacom konaní sa dispozičná zásada prejavuje tým, že odvolací súd je viazaný rozsahom odvolania, t. j. že

odvolanie prejedná len v medziach, v ktorých ho odvolateľ napáda. Ustanovenie § 379 CSP zároveň vymedzuje výnimky, kedy odvolací súd nie je viazaný rozsahom podaného odvolania, pričom ide o výnimky len vo vzťahu k rozsahu podaného odvolania. Odvolací súd je podľa ustanovenia § 380 ods. 1 CSP viazaný aj dôvodmi odvolania, t. j. na iné pochybenia súdu prvej inštancie, ktoré by mohli byť v súlade s ustanovením § 365 CSP dôvodom na podanie odvolania, odvolací súd pri svojom rozhodovaní o odvolaní prihliadať nemôže, aj keby takéto porušenie zistil. Jedinú výnimku predstavuje podľa ustanovenia § 380 ods. 2 CSP oprávnenie odvolacieho súdu preskúmať vady konania, ktoré sa týkajú procesných podmienok, a to z úradnej moci.

33. Pretože odvolací súd preberá súdom prvej inštancie zistený skutkový stav, pokiaľ ide o skutočnosti právne rozhodné pre posúdenie stranami tvrdeného nároku, ktorý vo vyčerpávajúcom rozsahu vykonal dokazovanie potrebné na posúdenie uplatneného nároku, výsledky dokazovania jednotlivo i vo vzájomných súvislostiach dôkladne a správne vyhodnotil, pričom i podľa odvolacieho súdu dospel k správnym skutkovým zisteniam, a pretože v celom rozsahu zdieľa i jeho právny záver vo veci, keď vec i správne právne posúdil, s poukazom na ustanovenie 387 ods. 2 CSP odvolací súd odkazuje na správne a presvedčivé odôvodnenie písomného vyhotovenia preskúmaného rozsudku. Odvolací súd nenachádza dôvod, pre ktorý by sa mal od týchto záverov súdu prvej inštancie odchýliť, a preto nemôže dať za pravdu odvolateľovi. Na zdôraznenie správnosti záverov súdu prvej inštancie sa potom žiada dodať už len nasledovné.

34. Žalovaní v 1. a 2. rade uplatnili odvolacie dôvody podľa ust. § 365 ods. 1 písm. c/, f/ a h/ CSP. Preto odvolací súd posúdil relevantnosť konkrétnych odvolacích dôvodov v kontexte s namietaným nesprávnym skutkovým zistením a nesprávnym právnym posúdením veci, teda to, či súd prvej inštancie na zistený skutkový stav správne, v úplnosti, aplikoval príslušné právne predpisy, či riadne svoje rozhodnutie odôvodnil, to všetko s prihliadnutím na to, že v odôvodnení rozhodnutia nemusí byť daná odpoveď na každú námietku alebo argument v opravnom prostriedku, ale iba na tie, ktoré majú rozhodujúci význam pre rozhodnutie o odvolaní (viď rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. II.ÚS 78/05).

35. K námietke porušenia práva na spravodlivý proces odvolací súd poznamenáva, že nezávislosť rozhodovania súdov sa musí uskutočňovať v ústavnom a v zákonnom procesnoprávnom a hmotnoprávnom rámci. Procesnoprávny rámec predstavujú predovšetkým princípy riadneho a spravodlivého procesu, ako vyplývajú z čl. 46 ods. 1 a násl. Ústavy SR a z čl. 6 ods. 1 Dohovoru. Jedným z týchto princípov, predstavujúcim súčasť práva na spravodlivý proces a vylučujúcim ľubovôľu pri rozhodovaní, je aj povinnosť súdu svoje rozhodnutie odôvodniť, a to spôsobom zakotveným v ust. § 220 ods. 2 CSP, ktoré stanovuje základné obsahové náležitosti a kvalitatívne požiadavky na odôvodnenie rozsudku a jeho záväznú logickú štruktúru. Odvolací súd uvádza, že táto odvolacia námietka nebola naplnená.

36. K námietke nesprávne zisteného skutkového stavu odvolací súd poznamenáva, že v konaní pred súdom prvej inštancie bolo v dostatočnom rozsahu vykonané dokazovanie nevyhnutné pre posúdenie predmetnej sporovej veci. Z uvedeného vychádzal aj odvolací súd v zmysle ust. § 383 CSP. Odvolací súd na tomto mieste zdôrazňuje, že dokazovanie je procesný postup, ktorý je založený na vykonávaní jednotlivých dôkazných prostriedkov súdom a ich následnom zhodnotení. Význam dokazovania teda spočíva v získavaní dôležitých poznatkov na základe ktorých súd stanoví skutkový stav v prejednávanej veci a z ktorého potom vychádza a na ktorý následne aplikuje aj konkrétnu právnu normu, resp. právne normy, teda rozhoduje. Zistenie skutkového stavu, ktorý objektívne zodpovedá stavu veci je jednou z najdôležitejších činností v rámci sporového konania, pretože je základným predpokladom vôbec pre rozhodnutie súdu. Dôkazmi overený skutkový stav je významný však aj z hľadiska posúdenia správnosti tvrdení strán sporu a unesenia dôkazného bremena, ktoré je predpokladom ich úspešnosti, a to obzvlášť v sporovom konaní (pozri rozsudok NS SR sp. zn. 4Cdo/256/2012). Odvolací súd tiež zdôrazňuje aj to, že súd nemusí rozhodovať v súlade so skutkovým a právnym názorom strany sporu a procesný postoj strany sporu zásadne nemôže bez ďalšieho dokazovania implikovať povinnosť súdu akceptovať návrhy, procesné úkony a obsah opravných prostriedkov a rozhodovať podľa nich. Súdy sú povinné na všetky uvedené procesné úkony primeraným, zrozumiteľným a ústavne akceptovateľným spôsobom reagovať v súlade s platným procesným poriadkom, a to aj pri rešpektovaní druhu civilného procesu, v ktorom strana sporu uplatňuje svoj nárok alebo sa bráni proti jeho uplatneniu, a to v každom štádiu civilného procesu. Z obsahu spisu mal odvolací súd za preukázané, ani táto odvolacia námietka naplnená nebola.

37. Z výsledkov vykonané dokazovania vyplýva, že žalobca je zapísaný ako vlastník stavby rodinného domu so súp. č. XX postavenej na pozemku parc. č. W.-S. XXX v kat. úz. B. L., zapísanej na liste vlastníctva č. XX, vedenom katastrálnym odborom Okresného úradu v U. L., a súčasne ako vlastník stavby hospodárska budova bez prideleného súp. č., postavenej na pozemku parc. č. KN-C XXX/X a pozemkov parc. č. W.-S. XXX o výmere XX m², druh pozemku zastavané plochy a nádvoria, parc. č. W.-S. XXX o výmere XXX m², druh pozemku zastavané plochy a nádvoria, parc. č. W.-S. XXX/X o výmere XXX m², druh pozemku zastavané plochy a nádvoria, parc. č. W.-S. XXX/X o výmere XXX m², druh pozemku záhrada, v kat. úz. B. L., zapísaných na liste vlastníctva č. XXXX, vedenom katastrálnym odborom Okresného úradu v U. L. a aj ako vlastník stavby garáž, t. č. nezapísanej v katastri nehnuteľností, postavenej na pozemku s parc. č. W.-S. XXX.

38. Žalovaní v 1. a 2. rade sú zapísaní ako vlastníci nehnuteľnosti pozemku parc. č. W.-S. XXX - zastavaná plochy a nádvoria o výmere XXX m², v kat. úz. B. L., zapísanom na liste vlastníctva č. XXX, vedenom katastrálnym odborom Okresného úradu v U. L..

39. Za skutkové zistenia, ktoré nemajú oporu vo vykonanom dokazovaní, sa rozumie taký výsledok hodnotenia dôkazov súdom, ktorý nezodpovedá postupu vyplývajúceho z ustanovenia § 191 ods. 1 CSP, podľa ktorého súd hodnotí dôkazy podľa svojej úvahy, a to každý dôkaz jednotlivo a všetky dôkazy v ich vzájomnej súvislosti, pričom prihliada na všetko, čo vyšlo za konania najavo, včítane toho, čo uviedli strany. Nesprávne hodnotenie dôkazov by bolo možné vytknúť súdu prvej inštancie v prípade, ak by zobral do úvahy skutočnosti, ktoré z vykonaných dôkazov alebo prednesov strán nevyplynuli, alebo inak nevyšli v konaní najavo, prípadne, že by si nepovšimol rozhodné skutočnosti, ktoré boli vykonanými dôkazmi preukázané, alebo vyšli v konaní najavo, prípadne preto, že pri hodnotení dôkazov, prípadne poznatkov, ktoré vyplynuli z prednesov strán alebo vyšli najavo inak z hľadiska ich závažnosti, zákonnosti, pravdivosti alebo vierohodnosti je logický rozpor, alebo ak hodnotenie dôkazov odporuje hore uvedenému zákonnému ustanoveniu. Odvolacím dôvodom podľa ustanovenia § 365 ods. písm. f) CSP je možné teda napadnúť výsledok činnosti súdu pri hodnotení dôkazov, nesprávnosť ktorého možno usudzovať len zo spôsobu, ako k nemu súd dospel. Ak nie je možné súdu v tomto smere vytknúť žiadne pochybenie, nie je možné ani polemizovať s jeho skutkovými závermi.

40. Súd prvej inštancie oprel svoje rozhodnutie o dôkaz a to odpoveď Okresného úradu U. L., katastrálny odbor, na žiadosť o prešetrenie zápisu spoločného dvora zo dňa 03.08.2017. Z odpovede Okresného úradu U. L., odbor katastrálny vyplýva, že k zrušeniu zápisu spoločného dvora došlo bez právneho dôvodu v dôsledku chyby pri prepisovaní mpč. XXX s pôvodnými vlastníckymi do novozaloženej L. Č.. XXX. Toto sa teda udialo bez vedomia vlastníkov predmetných rodinných domov č. XX, XX H. XX, ktorí naďalej v rovnakom rozsahu dobromyseľne využívali predmetné pozemky v časti spoločného dvora, t.j. cez nich chodili, jazdili povozmi ťahanými koňmi, atď. Toto spoločné užívanie nikto nespochybňoval a každý rešpektoval ako prirodzenú vlastnosť pozemku, hoci sa jeho zápis v katastri pri prepisovaní údajov bezdôvodne stratil. K uvedenému opomenutiu došlo dňa 30.05.1930. Pravidlám formálnej logiky preto zodpovedá názor súdu prvej inštancie, že od nepamäti, teda nie je možné v súčasnosti určiť od kedy presne sa pozemky medzi rodinnými domami, ktoré sa nachádzajú tam až dodnes vedľa seba aktuálne označené ako parcely W.-S. Č.. XXX a W.-S. Č.. XXX využívali ako spoločný dvor, respektíve ako prístupová cesta k susediacim rodinným domom, hospodárskym budovám a k iným pozemkom ku ktorým vhodnejší prístup z hlavnej cesty nebol a dodnes nie je. Logicky vyznieva i záver súdu prvej inštancie, že pochybnosti začali s odstupom času po prižnení sa žalovaného v 1. rade do susedného domu súpisné č. XX, pôvodné súpisné č. XX, keď sa tento rozhodol existujúci stav nerešpektovať. Súd prvej inštancie prihliadol aj na ďalšie stanovisko Okresného úradu U. L. zo dňa 12.05.2012, z ktorého vyplýva, že v katastrálnom území B. L. bolo technicko-hospodárske mapovanie na základe ktorého boli pôvodné parcely EN prečíslované a tie boli ďalej vedené v katastri ako parcely registra C. Sporné parcely sú po THP mapovaní od roku 1986 evidované ako parcely registra C č. XXX H. XXX, spôsob využívania pozemkov - spoločný dvor.

41. K odvolacej námietke žalovaných v 1. a 2. rade, že sa nemohlo po reálnej deľbe pozemkov jednať vo vzťahu k pozemku č. XXX o spoločný dvor, odvolací súd uvádza, že táto nie je dôvodná. V konaní nebola riešená otázka vlastníctva k uvedenej nehnuteľnosti, ale otázka či na uvedenej nehnuteľnosti viazne právo vecného bremena. Zároveň k námietke žalovaných v 1. a 2. rade, že technicko-hospodárske mapovanie, sa zaoberá iba otázkami technického charakteru a nejde o otázky právne, odvolací súd

konštatuje, že uvedené súd prvej inštancie použil iba podporne vo vzťahu k svojej argumentácii, čo považuje odvolací súd za relevantné vo vzťahu k predmetu sporu.

42. Možno však súhlasiť s námietkou žalovaných v 1. a 2. rade, že súd prvej inštancie konštatuje vydržanie vecného bremena T. K., najneskôr k 01.01.1961, s tým, že už T. K., ako vlastník rodinného domu súpisné č. 55, predmetné právo ako dobromyseľný držiteľ vydržal a jeho právny nástupcovia rodičia žalobcu a následne samotný žalobca, ktorý toto právo následne tiež dobromyseľne realizovali, ako vlastníci domu súpisné č. XX, a neskôr aj domu so súpisným č. XX, a tak si môžu započítať oprávnenú držbu svojho právneho predchodcu. Súd prvej inštancie po tom v poradí vydržania pokračuje ďalej, ako by chcel potvrdiť, že k vydržaniu skutočne došlo. Podľa názoru odvolacieho súdu je však podstatné tvrdenie v bode 35 odôvodnenia súdu prvej inštancie, keď konštatuje, že nie je možné presne určiť, ktorí konkrétni vlastníci domov sa dohodli na využívaní nehnuteľností parcely W. S. Č.. XXX, ako spoločného dvora, keď toto právo spoločného dvora bolo v pozemno-knižnej vložke zapísané už v roku 1865. Odvolací súd na rozdiel od žalovaných v 1. a 2. rade nemal pochybnosti o pravdivosti tvrdenia Okresného úradu U. Ľ., odbor katastrálny, že k zrušeniu zápisu spoločného dvora došlo bez právneho dôvodu v dôsledku chyby pri prepisovaní mpč. 104 s pôvodnými vlastníkmi po novo založenej PKV č. XXX. Žalovaní namietajú, že k uvedenej skutočnosti nebolo vykonané iné dokazovanie. Z obsahu spisu však nevyplýva, že by sami uvedenú skutočnosť namietali, žiadali o vysvetlenie od Okresného úradu U.Á. Ľ., odbor katastrálny, takéto súdu predložili, prípadne, žeby navrhli dokazovanie k preukázaniu opaku skutočností, ktoré uviedol Okresný úrad U. Ľ., odbor katastrálny v odpovedi na žiadosť o prešetrovanie zápisu spoločného dvora zo dňa 03.08.2017. Odvolací súd súhlasí s názorom súdu prvej inštancie, tak ako to uviedol v bode 42 odôvodnenia, že zo zápisov v PKV č. XX, XX a XX možno určiť právny titul na začatie výkonu práva zodpovedajúceho vecnému bremenu, práva prechodu a prejazdu po pozemku vo vlastníctve žalovaných, existencia ktorého znamená právny dôvod presvedčenia právnych predchodcov žalobcu ako aj žalobcu samotného, že držba vecného bremena bola a je oprávnená a dobromyseľná. Právni predchodcovia žalobcu vstúpili do užívania tohto práva v dobrej viere, že im patrí a nemali pochybnosti o oprávnenosti držby a vykonávali právo zodpovedajúce vecnému bremenu pokojne a nerušene od jeho vzniku, vrátane žalobcu, ktorý užíval pokojne a nerušene sporné vecné bremeno od roku 1983 až do roku 2012 v rovnakom rozsahu, po vyššie uvedenú dobu, keď v pochybnostiach sa predpokladá, že držba je oprávnená a dobromyseľná a žalovaní dobromyseľnosť žalobcu, či jeho právnych predchodcov nespochybnili.

43. Možno prisvedčiť súdu prvej inštancie, že žalobca žil v presvedčení, že právo prechodu vykonáva v súlade so zákonom. Svedčí o tom aj správanie žalovaného, keď žalobca na parcele vyložil zámkovú dlažbu a spolu so žalovaným v 1. rade postavili bránku. Žalobca dôvodí, že právo zodpovedajúce vecnému bremenu vydržal v zmysle ust. stredného obč. zákonníka a súd dáva za pravdu v tom, že právo zodpovedajúce vecnému bremenu možno nadobudnúť výkonom práva, teda jeho vydržaním. Musí ísť o držbu oprávnenú, nepretržitú, počas trvania 10 rokov. V konaní nebolo preukázané, žeby žalobca nevykonával držbu oprávnene a bez existencie dobrej viery. Žalobca tvrdí, že vjazd už jeho právni predchodcovia dobromyseľne využívali počas doby vyše 40 rokov, sporná parcela bola vždy predtým vedená ako spoločný dvor.

44. K odvolacej námietke žalovaní v 1. a 2. rade, že pri prevodoch vecné bremeno zapísané nebolo, a k vydržaniu vlastníckeho práva žalobcom nedošlo podľa stredného Občianskeho zákonníka, odvolací súd uvádza, že tak ako bolo konštatované vyššie k výmazu vecného bremena došlo na základe pochybenia pozemkovej knihy ešte v roku 1930. Túto skutočnosť nemožno pripísať v neprospech žalobcu. Zároveň aj keď súd prvej inštancie uvádza stredný Občiansky zákonník zrejme i v súvislosti s právnymi predchodcami žalobcu jednoznačne sa zaoberá podmienkami uvedenými v ust. § 134 Občianskeho zákonníka účinného od 01.01.1992, ktorý aj v bode 22 odôvodnenia cituje. Najneskôr vtedy so započítaním vydržacej doby svojich právnych predchodcov z dôvodu, že vecné bremeno chybou pozemkovej knihy zapísané nebolo, došlo k vydržaniu tohto žalobcom, tak ako to správne zistil súd prvej inštancie.

45. K odvolacej námietke žalovaných v 1. a 2. rade, že žalobca má možnosť iného relevantného vstupu na svoje nehnuteľnosti, odvolací súd poukazuje na závery súdu prvej inštancie a na vykonanú obhliadku na mieste samom. Súd prvej inštancie mal jasne za preukázané, že žalobca iný prístup k svojim nehnuteľnostiam, ako z hlavnej cesty po parcele W. S. - XXX nemá. Zo zadnej časti je po celej šírke stodola a ploty zadných susedov.

46. K ďalšej námietke žalovaných v 1. a 2. rade, že sa nemohlo jednať o dobromyseľný vstup do držby zo strany žalobcu, pretože pokiaľ by vstúpil do držby práva vecného bremena po 01.04.1964 na základe zmluvy, ktorá nebola uzatvorená v písomnej forme, nemôže byť so zreteľom na všetky okolnosti dobromyseľný, pretože držba práva vecného bremena opierajúca sa o ústnu zmluvu nemôže viesť k vydržaniu, malo by sa jednať o právny omyl, ktorý je neospravedliteľný, odvolací súd znova poukazuje na závery súdu prvej inštancie s ktorými sa stotožňuje, že nie je možné presne určiť, ktorí konkrétni vlastníci domov sa dohodli na vecnom bremene, ale je skutočne nespochybniteľné, že takáto dohoda musela byť uzavretá, pretože právo spoločného dvora bolo v pozemno-knižnej vložke zapísané už v roku 1865. Preto možno dôvodne predpokladať, že zmluva bola uzatvorená zákonným tak, aby zodpovedala podmienkam na zápis v pozemkovej knihe. To, že k zrušeniu zápisu spoločného dvora došlo bez právneho dôvodu v dôsledku chyby pri prepisovaní mpč. XXX s pôvodnými vlastníkmi do novo založenej pozemno-knižnej vložky č. XXX, bolo dôvodom, že existenciu vecného bremena bolo potrebné deklarovať súdnym rozhodnutím, aby bolo zapísateľné v katastri nehnuteľností.

47. Preto odvolací súd dospel k záveru, že odvolacie dôvody žalovaných v 1. a 2. rade nie sú naplnené.

48. Podľa konštantnej judikatúry tak národných, ako aj nadnárodných súdov, súd nemusí dať odpoveď na všetky otázky nastolené stranami sporu, ale len na tie, ktoré majú pre vec podstatný význam, prípadne dostatočne objasňujú skutkový a právny základ rozhodnutia bez toho, aby zachádzali do všetkých detailov sporu uvádzaných stranami. Odôvodnenie rozhodnutia tak nemusí dať odpoveď na každú jednu poznámku, či pripomienku strany sporu, ktorá ju nastolila. Je však nevyhnutné, aby bolo reagované na podstatné a relevantné argumenty strán (porovnaj napríklad rozhodnutia ÚS SR II. ÚS 251/04, III. ÚS 209/04, II. ÚS 200/09 a podobne). Ďalšia argumentácia žalovaného nie je spôsobilá privodiť úspech odvolaniu, preto odvolací súd nepovažoval za potrebné reagovať špecifickou odpoveďou.

49. Preto odvolací súd podľa ust. § 387 ods. 1, ods. 2 CSP, po vyčerpaní relevantných odvolacích dôvodov, napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie ako vecne správny potvrdil.

50. O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa ust. § 396 ods. 1 CSP v spojení s ust. § 255 ods. CSP. Úspešnému žalobcovi patrí náhrada trov odvolacieho konania vo vzťahu k neúspešným žalovaným v 1. a 2. rade v plnom rozsahu, s tým, že ich zaplatia spoločne a nerozdielne. Zároveň odvolací súd konštatoval, že o výške náhrady rozhodne súd prvej inštancie samostatným uznesením v zmysle ust. § 262 ods. 2 CSP. Toto konštatovanie platí i vo vzťahu k trovám prvoinštančného konania, pretože uvedené súd prvej inštancie opomenul vo výroku svojho rozhodnutia uviesť.

51. Toto rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu pomerom hlasov 3:0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP).

Podľa § 420 CSP, dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,

b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,

c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,

d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,

e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo

f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

Podľa § 421 ods. 1 CSP, dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,

b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo

c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Podľa § 421 ods. 2 CSP, dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n).

Podľa § 423 CSP, dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné.

Podľa § 424 CSP, dovolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané.

Podľa § 427 ods. 1 CSP, dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy.

Podľa § 427 ods. 2 CSP, dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde.

Podľa § 428 CSP, v dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh).

Podľa § 429 ods. 1 CSP, dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Podľa § 429 ods. 2 CSP, povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa.